

Tvorba Veroniky Psočkové je založena na principech realistického figurálního sochařství. Svoji tvorbu sama charakterizuje jako projev respektu klasické figuraci – odtud také název této výstavy. Jestliže mluvíme o figurativnosti, je třeba mluvit také o tělesnosti: ta je pro Veroničinu tvorbu klíčovým prvkem. Její sochy vyzařují senzualitu, zároveň ale ve své realističnosti nabízí čtení toho, jak tělesnost funguje a jak ji vnímáme v dnešní době. Veronika sama říká, že na počátku své umělecké kariéry - ani v jejím průběhu - neuvažovala o jiném způsobu vyjádření než figurálním, proto se i logicky ocitla v ateliéru vedeném Michalem Gabrielem, který se profiluje figurální tvorbou. V současném uměleckém kontextu se autorka charakterizuje jako „buldozer“, který si razí cestu (spolu s některými dalšími sochaři a sochařkami) skrz ustálená paradigmata spočívající na premise, že současná figurální socha už nemá co nabídnout.

Tvorbu Veroniky Psočkové formují i genderové aspekty: její sochy jsou vytvářeny s vědomím formulí a prototypů „stavebních prvků“, ze kterých naše kultura vytváří model ideálního muže a model ideální ženy. Jedním ze způsobů, jak lze tyto stavební prvky zviditelnit je jejich ironizace. Proto je například v sousoší *Tři grácie* vyjádřena obecná ženská touha po klasickém, kanonickém těle a zároveň zoufalství nad jeho skutečnou podobou. Podobně socha *Classic@* představuje ženské tělo, které není příliš stylizované, proporcemi odpovídá spíše do kánonu oblíbeném secesí – čili opak dnešního ideálu; jeho aktuální platnost je ale zdůrazněna ipodem, kterému zasněná žena naslouchá. Podobně sousoší *Adam a Eva* reaguje na prototypy dnešní kanonizované tělesnosti a sexuality: ve ztvárnění figurek jsou možná ozvěny středověké stylizace těchto postav, mnohem víc se ale nabízí přirovnání s Barbie a Kenem (k čemuž přispívá i formát sošek). Právě tato americká stylizovaná panenka kanonizovala tělesný ideál tehdejší doby a jak známo, upevňuje ho v malých holčičkách dodnes. V dalších sochách pracuje sochařka s ideou výstavby těla jako sochy (*Nafoukni si a Vyfoukni si*) nebo naopak s výstavbou sochy jako těla (fotograficko-sochařský *Sochařka* jako Pygmalionka a narcis) – idea mužskosti a ženskosti je tu opět centrálním tématem, samozřejmě ironizovaným či převráceným naruby.

Za zmínku stojí i sochařčiny figurální kompozice – např. v rámci tzv. „drátěného programu“ její diplomová práce (vystavená i v DOXu) *Dědova zahrada* nebo *Akvabely*. Autorka je také úspěšná co se realizací ve veřejném prostoru týče – viz např. osm figurálních soch začleněných do fontány v Mladé Boleslavi.

Domnívám se, že Veronika Psočková tvoří v kontextu podobně laděných vrstevníků (ale hlavně vrstevnic), jejichž paralelní východiska zatím nejsou vnějším pozorovatelům příliš zjevná a patří mezi zejména autorky, které se ve svém díle rovněž zabývají otázkami genderové determinovanosti subjektu v dnešní společnosti, ale také a především možnostmi vyjádření tohoto problému klasickou sochou. Přejme si, aby někdo zaznamenal a syntetizoval figurální trendy v sochařství v takové podobě, v jaké je nabízejí umělci a umělkyně typu Veroniky Psočkové, neboť jsou stejně umělecky přínosné, jako dnes spíše preferované instalace.

Mgr., MgA. Barbora Lungová